

Koiran lihapohjainen ruokinta ja ravintolisät

Jakke Lehtonen

"koirat kehuu kennel rehkuu"

Jakke Lehtonen

- Koirien ravintokoulutusta ja –neuvontaa
- Kilpaillut greyhoundeilla Suomessa, Ruotsissa ja Irlannissa
- **www.katiska.info**

Tausta saksanpaimenkoirissa, dobermanneissa ja beauceroneissa. Osaaminen tuli greyhoundien myötä.

Luennon idea

- Lihapohjainen ruokinta:

Miten toteutetaan raakaruokinta tai sen muunnos, kuten 50/50

Miten lihat eroavat toisistaan, vai eroavatko

Elimet ja luut

- Ravintolisät ja lisäravinteet

Mitä lisiä on lisättävä ja kuinka paljon

Mistä lisistä saattaa olla hyötyä

Miten erottaa huuhaan

Mitä ruoka tarkoittaa

- Ruoka antaa koiran tarvitseman energian sekä ravintoaineet (proteiinit, rasvat, mineraalit, vitamiinit)
- Ruokintatyylien erot ovat ideologisia, koska jokaisen ruokintatyylin on:
 - annettava sama määrä valkuaista
 - annettava sama määrä rasvaa
 - annettava sama määrä suojaravintoaineita
- Kypsennys tai teollisuus ei takaa raaka-aineiden laatua tai "toimivuutta".
- Ei myöskään raaka tai luomu.

Halu ja tarve

- Halu on pyrkimystä toiveisiin.
- Haluista voidaan tinkiä:
 - Punainen vs. valkoinen liha
 - Luomu vs. teollinen
- Tarve on ehdoton.
- Tarpeesta ei voida joustaa:
 - Allergikon on vältettävä allergeenia
 - Minimi-Ca on saatava
- Tarve on pakko-ostos, halu luksusta

Raaka vs. kuiva

- Teollisessa selviää terveysongelmia - hiilihydraatit, mineraalien imeytyvyys, eläinproteiinin vähyys ja laatu
- Raaka sovellettavissa yksilölle, teollisessa ei muutu kuin valkuais- ja rasvaprosentit
- Raakaruokinta saatetaan saada edullisemmaksi
- Raa'assa selviää terveysetuja: parempi valkuainen ja rasva, nesteytys, sulavuus

Oppimiskäyrä,
mutta perusteet vievät n. 3 minuuttia

”Jokainen tulkoot uskollaan onnelliseksi -
mutta luulo ei ole tiedon väärtti”

Perusvaatimukset

- Ruokinta on **aina laskettava**. Vähintään kerran.
- Sinulla on vastuu ruokinnasta, mutta **koira kantaa seuraukset**
- Ruokinnan on täytettävä tyylistä riippumatta koiran perustarpeet, ja ne saadaan perusraaka-aineista
- Sovella, mutta perusta soveltaminen tietoon, älä uskoon ja luuloihin

KISS! Keep It Simple Stupid.

Älä kikkaile, älä korjaa jotain joka ei ole rikki.

Yleisimmät virheet

- **Riittämätön valkuainen**
 - kananmuna, proteiinit, aminot
 - kasvavat, eläkeläiset, urheilevat
- **Riittämätön rasva**
 - ruokinnan muutos, rasvalisät, ruokaöljyt
 - ulkokoirat, erittäin raskas työ, laihat/hoikat
- **Vitamiinien ja hivenaineiden puutos/yliannostus**
 - kalsium, sinkki, D-vitamiini
 - Lisät tehokkaimpia, parempi imeytyvyys. Huom. muoto: esim. magnesiumoksidi ei imeydy
 - kaikki saatavilla

Laihuus on yhtä paha kuin lihavuus

Ikä ei merkitse mitään

- Perusruokinta aina sama, energian määrää paino; energia = rasva
- Eläkeläisillä usein korkeampi valkuaisen tarve, vähemmän rasvaa, ehkä parempi sulavuus; hiilihydraatit?
- Pennulla korkeampi laskennallinen tarve, useimmiten ei vaikuta ruokaan (ruokitaan kuten rotunsa aktiivinen aikuinen)

Käytännön tärkeimmät säännöt

- Pyri aina käyttämään niitä raaka-aineita, jotka ovat helposti ja edullisesti saatavissa.
- Jos teet kompromisseja, tee ne taloudellisen tilanteesi mukaan.
- Osta niin isoja eriä kuin mahdollista. Tee ostorinkejä. Kilpailuta myyjät.
- Tee ruokinnasta aikaa vievää ja vaikeaa vain jos harrastat koirien ruokkimista.
- Jos yksi ruokintakerta kestää yli 15 min. teet jotain liian hitaasti tai vaikeasti.

"Luusta saa kaiken"

Paitsi että ei saa...

Värillä ei ole väliä

- **Punainen liha:** nauta, possu, lammas, poro... kaikki maaeläimet
väri tulee rautayhdisteistä ja johtuu eläimen iästä sekä että se kuljettaa itseään jaloillaan
- **Valkoinen liha:** broileri, kalkkuna, ankka... kaikki linnut
vähemmän rautaa ja johtuu nuoresta iästä sekä että liikkuminen tapahtuu lentämällä
- **Kala:** periaatteessa omansa, jopa lohet

Lihan väri on ihmisten ruuanlaitosta (mitä viiniä juotaisiin...), eikä sillä ole oleellista merkitystä koiran tai ihmisen ravitsemukseen.

Lihaa kupin täydeltä

- Ruoka-annoksen koko on se, jolla koira pitää painonsa
- Kaava on 1,5 – 3 % koiran painosta; on eri antaa 500 g broilerin rintaa kuin 500 g possua, koska rasvan määrä on eri
- Ruokintakertojen määrä ei ole oleellisen tärkeä terveelle hyvin syöväälle koiralle
- Silti yksi kerta päivässä on parempi kuin kaksi

Maksa on ravintopommi

- Maksa on tärkein A-vitamiinin ja useiden hivenaineiden lähde
- Jos annetaan kerran viikossa, niin 1,5 g/kg naudanmaksaa
- Jos annetaan joka päivä, niin 0,3 g/kg naudanmaksaa
- Possun ja broilerin maksat ovat laihempia ja määrät vähintään kolme kertaa enemmän = vie kupista jo hiukan tilaa muulta ruualta
- "Tän kokoinen" per teelusikka = n. 10 kg
- "Tän kokoinen" per ruokalusikallinen = n. 30 kg

D-vitamiini ei ole aurinkovitamiini

- 0,7 µg/kg on hyvä määrä
- Kerro seitsemällä ja anna kerran viikossa
- Pyöristä lähempään sellaiseen kokoon, joka on helppo ostaa ja antaa
- Osta netistä
- Vaikea, lähes mahdoton saada ruuasta
- Voi hyödyntää myös kalanmaksaöljyä

Kuitu hoitaa suolta

- Ei pakollinen, jos suolisto toimii
- Turvota ummetuksessa (vie vettä)
- Kuivana löysyydessä (imee vettä)

- Annostus voi olla mitä vain
- Usein n. 30 kg 1-3 rkl

E-vitamiini ruostesuoja a solut

- Vaikea saada ruuasta
- Kasviöljyistä saa, mutta öljy lisää tarvetta – umpikuja?
- Tarve 2 mg/kg, mutta 3-4 mg/kg hyvä rasvaisella ruualla
- Luonnollista annetaan saman verran kuin mitä tarve on
- Synteettistä annetaan tupla enemmän kuin mitä tarve on

Sinkki hoitaa vastustuskyvyn

- Hoitaa yleisterveyttä
- Mahdoton saada ruuasta
- 2 mg/kg joka päivä on hyvä
- Pienille koirille vaikea löytää sopivaa kokoa, Biotiini Forte tai vastaava
- Saattaa ärsyttää vatsaa
- Varovasti suolisto-ongelmaisille ja närästäville

Merilevä tuo jodia

- Hivenainelissä periaatteessa, jodi käytännössä
- Jodin pitoisuudet vaihtelevat paljonkin; ei haittaa, koska jodi varastoituu
- Annostus 1 g (1/4 tl) riittää 46 - 80 kg
- Närästää herkästi pienilläkin määrillä, jos koira on herkkä

Ruokakippo

- Lihaa vatsan täydeltä painon mukaan
- Maksaa väh. 1,5 g/kg/viikko
- D-vitamiini 0,7 µg/kg x7 jos kerran viikossa (purkista)
- Sinkki 2 mg/kg (purkista)
- E-vitamiini 3 mg/kg (purkista)
- Merilevä hitunen

Yksi puuttuu...

Kalsium hoitaa lihaksia ja luustoa

- Luut (kokonaisena tai jauhettuna) tai kalkkijauheet
 - Rustot eivät ole luuta
 - Vähintään 80 mg/kg
 - Luuta max. 1 g/kg
-
- Kalkkijauheita useita, suurin osa samanlaisia
 - Annos laskettava koiralle (mutta 30 kg saa ruokalusikallisen)

Luennolla huono päivä ja täydellinen ajatushäro

Annettava määrä **ei ole 30 mg/kg**. Imeytyminen huomioden se on tietysti tupla tarpeeseen eli noin **150 mg/kg!**

Tuunaus

- Menee useimmiten akselille halut
- Kaikkea voi laittaa, eikä ruuantähteitä hukata; koira ei silti ole kompostori
- Valkosipuli, chia, ruusunmarja jne.
- Niveltenhoito on erikoisruokintaa
- Kalaöljyjen omega-3 on terveellinen, mutta ei pakollinen
- Jos erikoislisät maksavat enemmän kuin ruokinta, maksat liikaa

Esimerkkejä

- Koira ei tarvitse vaihtelevuutta, mutta omistajalle voi tulla parempi mieli
- Voit vaihdella lihoja halusi mukaan (kunhan ne sopivat koiralle)
- Muista, että suunnilleen sama rasva tarkoittaa samoja kaloreita ja silloin annosmäärä on sama
- Jos vaihdat rasvattomampaan lihaan, niin annoksen on oltava isompi – muutoin koira laihtuu
- Jos vaihdat rasvaisempaan lihaan, niin annoksen täytyy pienentyä – muutoin koira lihoaa

Perusbroikku

Ostoslista:

- Jauhettu broileri
- Broilerin kaularanka
- Maksa
- Kalkkiseos tai luumurske
- Merilevä
- Suolistolle kasvissose tai porkkanarouhe

Vaihtelua

Voit vaihdella päivittäin tai sekoittaa

- Normaali jauheliha
- Hevonen
- Kalkkuna
- Lohi
- Sydämet
- Oikeastaan mitä vaan valikoimasta...

Pitsakeskiviikko

- Maksalaatikkopäivä; silloin et tarvitse erikseen maksaa
- Raatelupäivä kalkkunan koivilla; koira pääsee käyttämään hampaitaan
- Hammashuolto torvilla ja rustoluilla
- Naudanmaha herkutteluun, mutta ei ainoaksi ruuaksi

Energiabuustit

- Lohiöljy
- Lihaisa rasva
- Lampaan rasva
- Myös pentujauheliha

Aina kun tarvitaan lyhyemmäksi ajaksi lisäkaloreita, vaikka työssä, kovilla pakkasilla, myös helteellä

Kennelrehu ajaa ympäri maata

- Muista tilata ajoissa
- Muista tulla noutopisteelle ajoissa
- Esimerkkien kaikki tuotteet löytyvät Kennelrehun sivuilta:
www.kennelrehu.fi

KIITOS!